

Gert Jan Visser spit naar Bedums verleden

Voor veel jongens van vijf jaar is voetballen hun lust en hun leven. Gert Jan Visser dacht daar anders over. Hij zocht urenlang in molschoppen naar pijpenkoppen en scherfjes, die hij schoonmaakte en op een tafeltje legde. De interesse voor oudheden, hoe mensen door de eeuwen heen woonden en leefden heeft nog steeds de belangstelling van de nu 22-jarige Gert Jan. De vrije tijd voor zijn hobby is schaars, want het werk op de boerderij slokt veel tijd op.

Door Tienke Wouda

Door het boek 'Verleden land' over archeologisch onderzoek in Nederland, dat Gert Jan als klein kind vaak pakte om plaatjes te kijken, raakte hij meer en meer geïnteresseerd in de geschiedenis van zijn woonplek. Naar school gaan vond Gert Jan niet erg, want op de lagere school was hij volop aan het zoeken naar oudheden. Gelukkig lagen er geen tegels op het schoolplein, maar bestond het uit gras en struiken. Zijn klasgenoten werden zo enthousiast dat ze hem graag meehielpen met zoeken. Gert Jan waardeert de plattelandsschool erg: "Een mooiere school zou je je niet kunnen wensen."

Gevonden schatten

In 1985 verhuisde Gert Jan met zijn ouders en zusje naar het Groningse Bedum. Ze kwamen op een boerderij te wonen, waar veel in de grond scheen te liggen. Zo kon Gert Jan ook op zijn nieuwe woonplek weer naar hartelust zoeken.

Hij verzamelde veel informatie over zijn woonhuis, de borg (ver-

Gert Jan Visser met een historisch voorwerp dat hij op het Groninger platteland vond.

© JELTE OOSTERHUIS

sterkt woonhuis van landadel 'Alma'. In de grond vond Gert Jan oude funderingen en scherven. Het logeerkamertje werd omgedoopt tot een heus museum. De mensen die op visite kwamen konden zo de gevonden schatten bewonderen. Gert Jan: "In elk stukje steen zag je toen wel wat. Nu kijk ik of het gevonden voorwerp ook een historische waarde heeft." Gert Jan benadrukt dat de voorwerpen geen geldelijke waarde hebben. Dit is volgens hem een misverstand dat onder veel mensen leeft.

Puzzel

Toen Gert Jan wat ouder was, kocht hij een metaaldetector. Als de detector piepte, groef hij met een schep een gat in de grond en zocht naar een voorwerp. Op deze manier vond hij

munten, maar ook veel oud ijzer. De gracht rondom de boerderij werd uitgegraven en Gert Jan kon niet wachten tot hij daar ook kon zoeken. Hij vond veel scherven, maar ook stukjes geglazuurd aardewerk. Hij goochelde wat met de stukjes, tot dat ze uiteindelijk de vorm van een schaal kregen. Gert Jan: "Het was een grote puzzel, die ik aan elkaar heb gelijmd. Er ontbreekt nog een stukje, maar ik ben er erg trots op." Ook vond hij oud afval van de oude borgbewoners die begin 1600 op de boerderij leefden. Zo vond hij ook een stukje van een gedenkbeke met de afbeelding van de Spaanse koning Filips II er op.

Een gevonden voorwerp analyseren kost veel tijd. Met behulp van een loep en veel kennis komt Gert Jan een heel eind. Als hij iets niet weet, neemt hij het

mee naar de Rijksuniversiteit Groningen. Daar helpen ze hem verder. Gert Jan houdt zelf een archief bij, waar de titel van het voorwerp, de plaats waar het gevonden is en de datum van de vondst in staan. Daarnaast is hij actief geweest bij de archeologische opgravingen van de Walfrieduskerk in Bedum. De gevonden voorwerpen werden naar het Groninger Museum gebracht.

Brochure

Voor toeristen die de kerk bekijken heeft Gert Jan een brochure geschreven over de ontstaansgeschiedenis en bezienswaardigheden van en in de kerk. Een stukje gaat over de scheve toren van de kerk: "Van de oude tufstenen kerk zijn nog delen bewaard gebleven, waaronder de toren. Deze is ongeveer 35 meter hoog en staat 2,61 meter uit het lood; het

zal dus een van de scheefste torens van Nederland zijn! De oorzaak voor deze scheefstand: Toen men de kerk ging bouwen was hier nog een veenpakket en om de fundering van veldkeien aan te leggen groef men sleuven in het veen, niet zo diep tot men dacht op vaste ondergrond te zitten."

Op dit moment heeft Gert Jan weinig tijd om met de metaaldetector op stap te gaan, want veel vrije tijd besteedt hij aan archiefonderzoek. In archieven in Leeuwarden, Zwolle en Groningen is hij op zoek naar de leefsituatie van zijn voorouders en de geschiedenis van zijn woonplek. Gert Jan is dus nog lang niet klaar met zijn archiefonderzoek. Vele reisjes naar de archieven staan nog op het programma.

NW/N 13-1-99